

Εισήγηση στην Οργάνωση Αποστολής

Στέλιος Πουλάκος

Εισαγωγή

Το ταξίδι μέσα στη γη δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να χαρακτηριστεί χαλαρή εκδρομούλα του Σαββατοκύριακου. Πέρα από την διάθεση, την καλή παρέα και τις γνώσεις που έχετε αποκομίσει για το πώς κινούμαστε μέσα σε ένα σπήλαιο, χρειάζεται να γνωρίζετε πως οργανώνεται και πως εκτελείται με επιτυχία και χωρίς προβλήματα μια σπηλαιολογική αποστολή. Εάν αντιμετωπιστεί με ολιγωρία ή με ελαφρότητα υπάρχουν αρκετές πιθανότητες, όχι μόνο να σας χαλάσει το Σαββατοκύριακο, αλλά –πολύ χειρότερα- να καταλήξει επικίνδυνη. Παρακάτω θα εξετάσουμε τους παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπ όψιν, ώστε να μπορείτε να οργανώσετε μια τέτοια επιχείρηση, όπως την αναζήτηση ενός σπηλαίου, τη σύνθεση της ομάδας, τον υπολογισμό και τη διευθέτηση των υλικών, το συνολικό κόστος της αποστολής

Τι διαφορά έχει μια αποστολή από μια θόλτα; Είναι απλό: η αποστολή πάντοτε τεκμηριώνεται.

1. Που: Διερεύνηση, αναζήτηση (Ψαχήρι)

Πριν εξερευνήσετε ένα νέο σπήλαιο θα πρέπει να το ανακαλύψετε, και μιας και τα σπήλαια βρίσκονται συνήθως στην ύπαιθρο –και τις περισσότερες φορές καλά κρυμμένα από τα αδιάκριτα βλέμματα- καλό είναι να συμβουλευτείτε τους ντόπιους.

Καμιά αποστολή δεν γίνεται κρυφά.

Θεμελιώδες: Προτού ξεκινήσετε οποιαδήποτε αποστολή οπουδήποτε, φροντίστε να έχετε ενημερώσει το σύλλογο. Κάποιο μέλος του ΔΣ ή έστω, κάποιο μέλος του συλλόγου, πρέπει να γνωρίζει για το σπήλαιο ή την τοποθεσία και την ημερομηνία και ώρα έναρξης καθώς και το αργότερο που σκοπεύετε να επιστρέψετε. ολοκληρώσετε την αποστολή ή μόλις βγείτε από το σπήλαιο (εάν έχει τραβήξει σε διάρκεια) καλέστε άμεσα το ίδιο άτομο για να επιβεβαιώσετε την κατάστασή σας. (αξίζει να δείτε την ταινία «127»)

Τα περισσότερα από τα ελληνικά σπήλαια έχουν εντοπιστεί χάρις στις πληροφορίες που έχουν δώσει ντόπιοι κτηνοτρόφοι. Αυτοί γνωρίζουν τις τρύπες στις οποίες έχουν χάσει κάποιο ζώο από το κοπάδι τους αλλά και τα μικρά ή μεγαλύτερα οριζόντια ανοίγματα που τους προστατεύουν όταν έρχεται καταιγίδα. Έμπειροι κυνηγοί, δασοφύλακες και αγροφύλακες, ορειβάτες και αναρριχητές μπορούν επίσης να αξιοποιηθούν ως πηγές πληροφοριών για τον εντοπισμό σπηλαίων. Ακόμη, μια στήλη πάχνης που εμφανίζεται από το πουθενά μέσα σε μια καθαρή αλλά κρύα μέρα, ένα έντονο ρεύμα νερού που βγαίνει από μια συστάδα μετά από έντονη βροχόπτωση μπορεί να μαρτυρούν την ύπαρξη μιας εισόδου. Ακόμη και οι εργασίες διάνοιξης ή πλάτυνσης ενός δρόμου μπορεί να αποκαλύψουν την αρχή ενός νέου σπηλαίου.

Επιλογή της περιοχής. Από πού όμως ξεκινά κανείς; Δεν είναι καθόλου δύσκολη ερώτηση. Από το αρχείο του συλλόγου και τις πληροφορίες των παλαιότερων και εμπειρότερων μελών. Μπορείτε να επιλέξετε μια περιοχή της επικράτειας με βάση τον απαιτούμενο χρόνο που έχετε στη διάθεσή σας για να πάτε, να εξερευνήσετε και να επιστρέψετε. Μπορεί να επιλέξετε ανάμεσα σε πεδία ενδιαφέροντος που έχει ανακοινώσει ο σύλλογος για έρευνα ή επανάληψη αποστολών, σε πληροφορίες που έχετε εσείς οι ίδιοι από κάποιο ταξίδι σας ή κάποια κουβέντα που κάνατε στο παρελθόν, από βιβλιογραφία ή το ίντερνετ, από τοσκάλισμα του αρχείου του συλλόγου. Υπάρχουν πάρα πολλά εντοπισμένα και καταγε-

Αναζητείστε online το μητρώο σπηλαίων που έχει διαμορφώσει ο ΣΠΕΛΕΟ:
<http://arxeio.speleo.gr/>

γραμμένα σπήλαια τα οποία είτε δεν έχουν εξερευνηθεί καθόλου, είτε εξερευνήθηκαν μερικώς, είτε υπάρχουν ασαφείς πληροφορίες, απορίες, ελλείψεις χαρτογραφίες και φωτογραφίες και γενικότερα

Να είστε νόμιμοι.

Κάθε αποστολής του ΣΠΕΛΕΟ προηγείται μια διαδικασία αδειοδότησης από την Εφορεία/ Παλαιοανθρωπολογία του υπουργείου πολιτισμού που είναι υπεύθυνη για την συγκεκριμένη περιοχή που επισκέπτεστε. Τουλάχιστον 10 εργάσιμες προτού ξεκινήσετε μια αποστολή θα πρέπει να την έχετε ανακοινώσει στη γραμματεία του συλλόγου για να ακολουθήσει την σχετική διαδικασία και να σας εφοδιάσει με το απαραίτητο έγγραφο. Ωστόσο, έχει εκδοθεί μια λίστα σπηλαίων και βαράθρων που εξαιρούνται από τον κανονισμό αυτό και είναι επισκέψιμα χωρίς τη χορήγηση άδειας.

πληροφορίες για αυτά. Σε κάθε περίπτωση, μόλις εντοπίσετε το στόχο που σας ενδιαφέρει θα πρέπει να το ρίξετε στη μελέτη. Η μελέτη περιλαμβάνει όλο το υλικό που μπορείτε να βρείτε καταγεγραμμένο για τη συγκεκριμένη περιοχή και τα σπήλαια, τοπογραφικούς και γεωλογικούς χάρτες, την καρστικότητα της ζώνης που θα επισκεφθείτε κλπ. Σημαντικό επίσης είναι να προσπαθήσετε να μάθετε αν την ίδια περίοδο και στο ίδιο σπήλαιο θα γίνει αποστολή από κάποια άλλη σπηλαιολογική ομάδα.

Η ομάδα αναζήτησης. Είναι σκόπιμο να κινείστε σε ζεύγη. Είναι προτιμότερο από το να βρίσκεται κάποιος σε διαδικασία αναμονής ενώ ο άλλος εξερευνεί. Αν η ομάδα σας έχει περισσότερα μέλη, για παράδειγμα είστε 4, χωριστείτε σε δύο ζευγάρια. Αν κάποιος χρειαστεί βοήθεια δεν θα βρεθεί στη δύσκολη θέση να τα βγάλει πέρα μόνος του. Αν δεν είστε αρκετοί για την εξερεύνηση ενός σπηλαίου που μόλις ανακαλύψατε, σημαδέψτε την είσοδό του και επιστρέψτε μια άλλη φορά.

«Χτένισμα» μιας περιοχής. Ιδανικά, όταν ψάχνετε σε μια περιοχή, θα πρέπει να το κάνετε με σύστημα. Σε αυτό θα βοηθούσε ένας τοπογραφικός χάρτης της περιοχής. Χωρίστε την περιοχή σε πεδία ή λωρίδες εξερεύνησης με βάση τοπογραφικά χαρακτηριστικά όπως γκρεμούς, χαντάκια, πλαγιές, μονοπάτια, ρέματα κλπ. Δώστε κωδικούς στα πεδία που έχετε χωρίσει ΠΧ Α, Β, Γ κλπ για καλύτερη οργάνωση και καταγραφή. Περιπατήστε ο ένας πίσω από τον άλλο σε ζεύγη (4 μάτια είναι καλύτερα από 2) ακολουθώντας την ισοϋψή για να αποφύγετε το κουραστικό τραβερσάρισμα πάνω-κάτω. Αν η περιοχή που περπατάτε είναι απότομη προτιμήστε να ξεκινήσετε την αναζήτηση από το ψηλότερο μέρος προς το χαμηλότερο.

Εξοπλισμός. Για το ψαχτήρι θα πρέπει να είστε προετοιμασμένοι σωστά. Προϋποθέτει πολύ περπάτημα οπότε θα πρέπει να αποφύγετε ό,τι είναι περιττό. Ντυθείτε ανάλογα με την εποχή με το σκεπτικό ότι πιθανόν θα ιδρώσετε. Ισοθερμικά ρούχα που αποβάλλουν τον ιδρώτα είναι χρήσιμα, φουλάρια, καθώς και ένα ζευγάρι παπούτσια κατάλληλα για trekking. Τουλάχιστον 2 σπηλαιολόγοι θα πρέπει να φέρουν την εξάρτησή τους, δύο 30άρια σχοινιά, μερικά βασικά υλικά αρματώματος, τα κράνη σας με φακό κεφαλής (και τα παρελκόμενα), ένα μικρό φαρμακείο και, μαζί με το χάρτη της περιοχής, πυξίδα, αλτίμετρο, μπλοκ για σκίτσα και σημειώσεις, μια μικρή φωτογραφική μηχανή, μετροταινία ή αποστασιόμετρο. Ιδανικά, αν υπάρχει, θα ήταν πολύ χρήσιμο ένα GPS. Εξαιρετικά χρήσιμο σε αυτές τις περιπτώσεις είναι ένα σετ walkie-talkie – ειδικά αν δεν υπάρχει σήμα για τα κινητά. Τελευταίο –και πολύ σημαντικό– είναι το νερό και το φαγητό. Πάρτε τουλάχιστον ενάμιση λίτρο νερό, ένα μπουκαλάκι ισοτονικό ειδικά τις ζεστές ημέρες και ελαφριά σε βάρος τροφή με πολλές θερμίδες (energybars, ξηρούς καρπούς, γλυκαντικά). Μοιράστε ισοβαρώς τον εξοπλισμό στα σακίδιά σας.

Ανακάλυψη ενός άγνωστου σπηλαίου. Εάν πρόκειται για σπηλαιοβάραθρο μια ομάδα των δύο ατόμων ξεκινά το αρμάτωμα ή την εξερεύνηση γενικότερα εάν ξεκινά ως οριζόντιο. Ο τρίτος της παρέας έχει επίσης αρκετή δουλειά να κάνει κυρίως με το να καταγράψει την είσοδο ή τις εισόδους του σπηλαίου και τη θέση του. Σκισάρετε ή φωτογραφίστε την είσοδο από διάφορες γωνίες. Με τη βοήθεια της πυξίδας και από την είσοδο υπολογίστε και καταγράψτε την κατεύθυνση και την απόσταση χαρακτηριστικών που είναι ορατά ολόγυρα. Ορόσημα όπως μια συστάδα δέντρων, βράχια, κάποιο κτίσμα, κλπ. θα βοηθήσει στον εντοπισμό του σπηλαίου από όσους το αναζητήσουν στο μέλλον. Καταγράψτε το υψόμετρο της εισόδου με ένα αλτίμετρο (Λαμβάνοντας υπόψιν πως η συσκευή αυτή επηρεάζεται εξαιρετικά από τις καιρικές συνθήκες, συνδυάστε τις μετρήσεις σε μια περίοδο μισής ώρας, σε σκιερό σημείο προφυλαγμένο από τον αέρα. Με σταθερές και ήπιες καιρικές συνθήκες θα έχετε ένα σφάλμα της τάξης των +10μ.) και σημειώστε επίσης τον πλησιέστερο οικισμό. Στην είσοδο ή κοντά σε αυτή βρείτε ένα καθαρό σημείο για να το μαρκάρετε.

Ο ελάχιστος αριθμός μελών μιας ομάδας που ξεκινά να εξερευνήσει ένα σπήλαιο είναι 3 άτομα. Σε μια δυσάρεστη κατάσταση ο ένας μένει με το θύμα ενώ ο άλλος σπεύδει για να καλέσει βοήθεια. Σε ένα ανεξερεύνητο βάραθρο πρέπει τουλάχιστον ένα μέλος να παραμένει στην είσοδο.

Το σύνθημα σημάδι με το οποίο μαρκάρουμε την είσοδο μιας σπηλιάς καθώς και τη διαδρομή προς αυτή είναι ένα κόκκινο ή πορτοκαλί κεφαλαίο Ω. (δεν χρειάζεται να είναι τεράστιο, αλλά ευδιάκριτο)

Λάβετε πολύ σοβαρά τις καιρικές συνθήκες. Αν το μετεωρολογικό δελτίο προβλέπει έντονα καιρικά φαινόμενα στην περιοχή που θα επισκευτείτε θα είναι σκόπιμο να έχετε εναλλακτικό προορισμό ή να αναβάλλετε τη συγκεκριμένη αποστολή.

Ιδανικά, χρησιμοποιείτε το GPS. Στον ΣΠΕΛΕΟ δεν έχει οριστεί αποκλειστικό πρότυπο συντεταγμένων GPS οπότε κάθε καταγραφή πρέπει να συνοδεύεται από το πρότυπο που έχει ακολουθηθεί. Το δημοφιλέστερο UTM πάντως, είναι το WGS 84.

2. Αποστολές του Σαββατοκύριακου

Αν ανακαλύψατε κάποια τρύπα σε προηγούμενο ψαχήρι αλλά δεν μπορέσατε να την εξερευνήσετε ήρθε η στιγμή να οργανώσετε μια αποστολή ειδικά γι αυτό. Οποιοσδήποτε μπορεί να οργανώσει μια αποστολή υπό τον όρο ότι η έννοια «οργάνωση» θα έχει σαφή ερμηνεία. Πως γίνεται όμως αυτό; Ας εξετάσουμε με τη σειρά τα όσα απαρτίζουν μια αποστολή.

Η ομάδα. Ποιός θα ακολουθήσει αυτό το Σαβ/κο; Θεωρητικά είναι ευκολότερο να επιλέξεις προορισμό και στόχο αφού έχει διαμορφωθεί μια ομάδα αλλά τα πράγματα δεν είναι πάντοτε έτσι. Πολύ συχνά η ομάδα διαμορφώνεται από τις απαιτήσεις της αποστολής. Ένα βαθύ σπηλαιοβάραθρο θα χρειαστεί έμπειρους σπηλαιολόγους ενώ σε ένα οριζόντιο μπορούν να ακολουθήσουν και άπειρα μέλη. Τι κάνουμε συνήθως; Μια πάγια τακτική που εφαρμόζεται

Ο αρχηγός της αποστολής είναι το πιο έμπειρο μέλος της ομάδας. Συνήθως είναι εκείνος που κάνει το αρμάτωμα και έχει τον πρώτο και τελευταίο λόγο σε ό,τι έχει να κάνει με την ασφάλεια των σπηλαιολόγων που συμμετέχουν. Ωστόσο, κάθε μέλος είναι υπεύθυνο για τη σωματική του ακεραιότητα αλλά και για την ακεραιότητα της ομάδας. Κατά συνέπεια καθένας πρέπει να επαγρυπνεί για σημάδια κόπωσης ή οποιοδήποτε πρόβλημα παρατηρήσει σε κάποιον από τους συντρόφους του. Ο αρχηγός ακολουθεί ρυθμό βάσει του πιο αργού μέλους της ομάδας και δεν επιταχύνει ούτε εγκαταλείπει κάποιον πίσω για χάρη της ταχύτητας παρά μόνο εφόσον γνωρίζει ότι αυτός που έχει μείνει πίσω δεν έχει πρόβλημα και έχει τη δυνατότητα να προφτάσει τους υπόλοιπους. Επειδή οι συνθήκες μέσα σε ένα σπήλαιο ενδέχεται να είναι ευμετάβλητες, ο αρχηγός, μπορεί ανά πάσα στιγμή να αλλάξει τον σκοπό της αποστολής.

τόσο στο σύλλογό μας όσο και σε άλλους είναι να διακρίνουμε τις αποστολές, ως προς την επιλογή των μελών που τις απαρτίζουν, σε δύο κατηγορίες: τις ανοιχτές αποστολές και τις κλειστές.

Στις ανοιχτές αποστολές (οι οποίες συχνά, αλλά όχι απαραίτητα, μπορεί να είναι αποστολές «εκδρομικού» χαρακτήρα σε γνωστά σπήλαια) ο οργανωτής αναρτά δημόσια μια πρόσκληση στον πίνακα του συλλόγου ή/και στο φόρουμ του ΣΠΕΛΕΟ με το σπήλαιο, την περιοχή που βρίσκεται, την ημερομηνία της αποστολής, τη διάρκεια (μονοήμερη, διήμερη ή τριήμερη) και τον μέγιστο αριθμό των ατόμων που πρόκειται να δεχτεί. Για όσους απαντήσουν θετικά, λαμβάνεται υπόψιν η σειρά προτεραιότητας που απάντησαν, μέχρι να καλυφθεί ο μέγιστος επιθυμητός αριθμός. Ο οργανωτής επιλέγει τον πιο έμπειρο ως αρχηγό της αποστολής ο οποίος με τη σειρά του, ξεχωρίζει ομάδες σύμφωνα με την εμπειρία του καθενός και την αποδεδειγμένη ικανότητα. Εάν οι απαιτήσεις της αποστολής δεν ταιριάζουν με το έμφυχο δυναμικό, ο αρχηγός μπορεί είτε να αλλάξει εντελώς τον προορισμό, είτε να τον διατηρήσει αλλά να τροποποιήσει το στόχο (πχ να μην πατώσουν το συγκεκριμένο σπήλαιο).

Στις κλειστές αποστολές ο οργανωτής επιλέγει από ένα συγκεκριμένο γκρουπ ανθρώπων. Οι ομάδες αυτές είναι συνήθως ολιγομελείς και έχουν εμπειρία σε κοινές αποστολές

αρκετές φορές ώστε να έχει οικοδομηθεί εμπιστοσύνη. Τέτοιες αποστολές είναι πολύ συχνά οι εξερευνητικές, ή με κάποιον συγκεκριμένο αντικειμενικό σκοπό (πχ χαρτογράφηση). Σε καμία περίπτωση δεν είναι κρυφές αποστολές. Το ΔΣ του συλλόγου γνωρίζει πάντοτε όλες τις επικείμενες αποστολές.

Οριζόντια σπήλαια. Συνήθως οι ευκολότερες αποστολές εκτός από την περίπτωση υπόγειων ποταμών με ορμητικά νερά, λιμνών στις οποίες απαιτείται στολή νεοπρέν ή βαρκούλα φουσκωτή, πολύ στενά περάσματα, ή τμήματα που τα διασχίζουμε με αντιστήριξη. Σε αυτές τις περιπτώσεις εάν η ομάδα αποτελείται από πολλά άτομα, ο αρχηγός τη διασπά σε υποομάδες των τριών ατόμων που μπαίνουν με διαφορά μερικών λεπτών για να αποφεύγονται οι καθυστερήσεις.

«Μη μου χαλάσεις το Σαββατοκύριακο». Αν η φυσική και σωματική σας κατάσταση δεν είναι στα καλύτερά της, μην ακολουθήσετε. Ένα απλό κρύωμα στην ασφάλεια του σπιτιού σας είναι ένα απλό κρύωμα. Εκεί μέσα, όμως, μπορεί να γίνει εφιάλτης. Έτσι κι αλλιώς τα σπήλαια δεν φεύγουν. Θα είναι εκεί και του χρόνου. Εγγυημένα!

Κάθετα σπήλαια. Και πάλι ανάλογα με τον αριθμό των ατόμων η ομάδα χωρίζεται σε μικρότερα γκρουπ. Το πρώτο γκρουπ αποτελείται πάντα από δύο σπηλαιολόγους· εκείνον που αρματώνει και τον βοηθό του. Εάν η ομάδα δεν υπερβαίνει τα τρία άτομα τότε ο τρίτος που ακολουθεί εναλλάσσεται ως βοηθός στο αρμάτωμα (εάν έχει την εμπειρία) ή βοηθά με τη μεταφορά των υλικών, καταγράφει το σπήλαιο, φωτογραφίζει, φτιάχνει μια ζεστή σούπα για τους συντρόφους του κλπ

Τα υλικά. Είναι οριζόντιο ή κάθετο; Ή μήπως δεν γνωρίζουμε ακόμα; Για τα γνωστά κάθετα σπήλαια, αλλά και μερικά οριζόντια συμβουλευόμαστε μια προηγούμενη χαρτογράφηση και αναφορά. Αυτές θα τις αναζητήσουμε στο

Σε κάθε αποστολή πρέπει απαραίτητα ο οργανωτής να χρεώνεται και ένα κιτ πρώτων βοηθειών

αρχείο του συλλόγου. Από εκεί θα μάθουμε τι μήκος σχοινιών θα πάρουμε μαζί, πόσα αρματώματα και τι είδους θα χρειαστούν και γενικά τις λεπτομέρειες για κάτι που είναι ήδη γνωστό. Αν δεν είναι και τόσο γνωστό, θα προετοιμαστούμε ανάλογα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, με την προβλεπόμενη διάρκεια της αποστολής, των αριθμό των ατόμων και, κυρίως, των μεταφορικών μέσων που έχουμε στη διάθεσή μας. Μετά θα πάμε στο εφορείο να τα ζητήσουμε από τον Λευτέρη ☺

Γενικότερα, αν πρόκειται να κάνουμε αποστολή το Σαββατοκύριακο φροντίζουμε να χρεωθούμε τα υλικά –το αργότερο- την προηγούμενη Τετάρτη και όσο πιο νωρίς τόσο πιο

καλά. Αφού ολοκληρώσουμε την αποστολή, την αμέσως επόμενη Τετάρτη που ακολουθεί ξαναπερνάμε από το εφορείο για να τα παραδώσουμε. Είναι πολύ σημαντικό να μην κρατάμε υλικά επί μακρόν γιατί μπορεί να χαλάσουμε τον προγραμματισμό κάποιου άλλου σχοινοσυντρόφου.

Αφού συγκεντρωθούν τα υλικά ο οργανωτής φροντίζει να τα μοιράσει μεταξύ των μελών της ομάδας όσο πιο ισόβαρα είναι δυνατόν. Εάν η προσέγγιση σε ένα σπήλαιο προϋποθέτει αρκετή πεζοπορία, φροντίζει ώστε οι πιο βαριοί σάκοι υλικών να εναλλάσσονται μεταξύ των ατόμων. Στην είσοδο του σπηλαίου τα υλικά ξεχωρίζονται και τοποθετούνται στο έδαφος για να προετοιμαστούμε για την είσοδο. Κατόπιν τοποθετούνται στους σάκους ανάλογα με τις πληροφορίες που έχουμε στη διάθεσή μας. Για παράδειγμα, εάν ένα σπηλαιοβάραθρο τελειώνει με 50άρι σχοινί, αυτό θα μπει τελευταίο στο σάκο, ενώ αν ξεκινά με 20άρι αυτό θα μπει πάνω πάνω. Αντιστοίχως τα αρματώματα κλπ. Ευθύνη του οργανωτή είναι επίσης και η καθαριότητα των υλικών –προπαντός των σχοινιών- πριν επιστραφούν στο εφορείο του συλλόγου. Εάν χρεώνετε υλικά που είναι βρώμικα πρέπει να το επισημαίνετε στον έφορο και να σας τα αντικαθιστά με καθαρά.

Η διάρκεια της αποστολής. Δεν είναι πάντοτε εύκολο να υπολογίσουμε με ακρίβεια τη συνολική διάρκεια μιας αποστολής. Εντελώς χονδρικά μια αποστολή του Σαββατοκύριακου λέμε ότι ξεκινά Σάββατο πρωί και τελειώνει Κυριακή βράδυ. Είναι απλό: τη Δευτέρα δουλεύουμε. Είναι όμως έτσι τα πράγματα;

Που θα μπορούσατε να χάσετε άσκοπα χρόνο;

1. Αν τα ραντεβού σας δεν είναι συνεπή
2. Αν κατά το ξεκίνημα της αποστολής ο οργανωτής συζητά σενάρια με τους υπόλοιπους για διάφορες εναλλακτικές ή διαφωνίες. (Καλή και θεμιτή η δημοκρατία αλλά πρέπει να εξαντλείται την προηγούμενη Τετάρτη)
3. Εάν κάνετε αναριθμητές στάσεις για μπαταρίες, καφέ και σάντουιτς, τσιγάρα κλπ
4. Εάν δεν έχετε μελετήσει το χάρτη της διαδρομής
5. Εάν δεν έχετε αρκετές πληροφορίες για το σπήλαιο το οποίο ψάχνετε ή πρόκειται να επισκεφτείτε

Η σχολαστικότητα και ο προγραμματισμός είναι τα εργαλεία του καλού οργανωτή. Ιδανικά, το ξεκίνημα νωρίς το πρωί και η λήξη, το αργότερο, το βράδυ ακολουθούν το βιολογικό ρολόι του ανθρώπου. Ένας τρόπος να ξεκινήσει κανείς είναι να χωρίσει την αποστολή σε τρία μέρη.

- A. Η προσέγγιση
- B. Η είσοδος και η έξοδος
- Γ. Η επιστροφή

Αν έχετε υπολογίσει το χρόνο που χρειάζεστε για να φτάσετε στον προορισμό σας και να επιστρέψετε, και συνυπολογίσετε και μικρές (μικρές όμως) καθυστερήσεις, τον αφαιρείτε από τον συνολικό χρόνο που σκοπεύετε να ξοδέψετε και σας μένει το υπόλοιπο να το ευχαριστηθείτε μέσα στο σπήλαιο.

Μέσα στο σπήλαιο χάνουμε πολύ εύκολα την αίσθηση του χρόνου γι' αυτό ένα ρολόι είναι χρήσιμο. Αφού έχετε φτάσει σε κάποιο

σημείο του σπηλαίου για το οποίο έχετε δαπανήσει τουλάχιστον το μισό διαθέσιμο χρόνο για εξερεύνηση, είναι μάλλον καιρός να ξεκινήσετε την επιστροφή σας και να αφήσετε το υπόλοιπο για μια άλλη φορά που θα έχετε περισσότερο χρόνο.

Παράγοντες που μπορεί να σας καθυστερήσουν μέσα στο σπήλαιο:

1. Το να μην έχετε μελετήσει το χάρτη του σπηλαίου ή να μην έχετε πάρει πληροφορίες για αυτό ή αυτές να μην είναι σαφείς
2. Η εξερεύνηση ενός άγνωστου τμήματος
3. Τραυματισμός μέλους
4. φυσική κόπωση ενός ή περισσότερων της ομάδας

5. Αστοχία ή έλλειψη υλικών, ή αστάθμητος παράγοντας (ΠΧ να ανέβουν τα νερά)

Παράγοντες που μπορεί να σας καθυστερήσουν έξω από το σπήλαιο:

1. Εάν δεν έχει υπολογιστεί ο χρόνος πρόσβασης από το μεταφορικό μέσο ως την είσοδο του σπηλαίου και το αντίστροφο συνυπολογίζοντας και τις συνθήκες του περιβάλλοντος (ΠΧ ομίχλη, βροχή, χιόνι κλπ)
2. Το να χαθείτε. Εξαιρετικά εύκολο ακόμη κι αν έχετε GPS. Αρκετά συχνό αν βγαίνετε από το σπήλαιο βράδυ προφανώς κουρασμένοι.
3. Χιόνι ή πυκνή βλάστηση. Η κίνηση σε αυτό εκτός από αργή είναι και επικίνδυνη αν ειδικά προσπαθείτε να προσεγγίσετε ένα σπήλαιο σε δύσβατη περιοχή
4. Υψομετρική διαφορά. Το τραβερσάρισμα σε απότομη πλαγιά ή γκρεμό είναι μια δύσκολη υπόθεση και θέμα ορειβατικής εμπειρίας. Είναι πιθανόν ένας έμπειρος ορειβάτης να έχει εκτιμήσει τη διάρκεια προσέγγισης Πχ σε 1ώρα και η ομάδα σας να χρειαστεί 7.

Να θυμάστε πάντοτε πως έχετε ορίσει κάποιο χρόνο ασφαλείας για να ενημερώσετε κάποιο άλλο μέλος του συλλόγου ή/και συγγενικό σας πρόσωπο, τα οποία αν καθυστερήσετε αρκετά, πιθανότατα θα καλέσουν τη σπηλαιοδιάσωση (ή την αστυνομία, την πυροσβεστική, το λιμενικό, την αντιτρομοκρατική κλπ)

Διανυκτέρευση, κατασκήνωση βάσης. Απαιτεί καλή προετοιμασία από την αρχή. Η οργάνωση της κατασκήνωσης πρέπει να έχει υπολογιστεί με βάση τον κοινό εξοπλισμό και τον ατομικό. Για τον ατομικό, ο οργανωτής, παρέχει μια λίστα σε κάθε μέλος της ομάδας που περιγράφει τα απαραίτητα του καθενός για τη συγκεκριμένη αποστολή. Συνήθως είναι:

- Σκηνή (ανάλογα με τον αριθμό των ατόμων που μπορεί να φιλοξενήσει, τα υλικά της μοιράζονται στα σακίδια των συγκατοίκων που έχουν οριστεί)
- Υπνόσακος, υπόστρωμα
- Μίνι ατομικό φαρμακείο
- Ένδυση ανάλογη με τη διάρκεια της αποστολής
- Ατομικά είδη υγιεινής
- Αδιάβροχο
- Ατομικά σκεύη (αν δεν προβλεφτούν κοινά)
- Σνακ
- Παγούρι
- Πολυεργαλείο

Τα κοινά υλικά υπολογίζονται προσεκτικά από τον οργανωτή και μπορεί να περιλαμβάνουν:

- Βασική οικοσκευή με εστία μαγειρέματος, τα ελάχιστα απαραίτητα κατσαρολικά και ενδεχομένως πιάτα, κούπες, μαχαιροπίρουνα για την ομάδα
- Τρόφιμα υπολογισμένα για ένα πρωινό και ένα κύριο γεύμα ανά ημέρα, μαζί με αλατοπίπερα κλπ
- Γραμματεία (περιλαμβάνει χάρτες, ενημερωτικό υλικό, βοηθητικό υλικό όπως κεριά, καύσιμα, πρώτες βοήθειες, walkietalkie, GPS, μπαταρίες, φωτιστικά σώματα, καραβόπανο, χρώματα σήμανσης ή σημαιάκια, βοηθητικό σχοινί)
- Εφορείο (συγκεντρώνει όλα τα σπηλαιολογικά υλικά της αποστολής)
- Μια επιπλέον σκηνή (για τα υλικά αν απαιτείται)
- Κοινόχρηστα είδη υγιεινής και πτυοσκάπανο
- Συσκευή απολύμανσης νερού, ή μεγάλους ασκούς για τη μεταφορά του
- Ένα πάγκο λυόμενο ή τραπέζι και λυόμενα καθίσματα

Ο οργανωτής ορίζει υπεύθυνους από τα μέλη της ομάδας για το εφορείο, τη γραμματεία, το μαγειρείο την καθαριότητα της κατασκήνωσης, τις προμήθειες (νερό, επιπλέον τρόφιμα). Όλοι ανεξαιρέτως πρέπει να συμμετέχουν και να βοηθούν ώστε να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις. Οι ρόλοι καλό είναι να εναλλάσσονται μεταξύ των μελών με πρόγραμμα.

Σε σύντομες διήμερες ή τριήμερες εξορμήσεις μπορεί να προβλεφτεί διαμονή σε ξενώνα ή φιλικό σπίτι. Ενδεχομένως όμως να μην έχουν όλα τα μέλη της αποστολής την οικονομική ευχέρεια για επιπλέον έξοδο. Ο οργανωτής

φροντίζει έγκαιρα κατά τον προγραμματισμό της αποστολής να διερευνήσει διακριτικά τις δυνατότητες του καθενός. Επιπλέον, απευθυνόμενος στο ΔΣ του συλλόγου, μπορεί να πληροφορηθεί κατά πόσο οι τοπικές αρχές της περιοχής που πρόκειται να επισκεφτεί μπορούν να φιλοξενήσουν την ομάδα του (δημοτικοί ξενώνες, καταφύγια), ή από παλαιά μέλη του συλλόγου να μάθουν αν κάποιος μπορεί να τους φιλοξενήσει σε συγκεκριμένη περιοχή.

Η ολοκλήρωση της αποστολής, απολογισμός, κόστος. Η αποστολή τέλειωσε και γυρίσατε πίσω όλοι ασφαλείς. Υπέροχα! Όρα για τον απολογισμό.

Ανεπίσημα, μια όμορφη αποστολή κλείνει με μια τελευταία μάζωξη της ομάδας για ένα καφέ ή φαγητό λίγο πριν επιστρέψουμε στα σπίτια μας. Αν ο χρόνος και η αντοχές του καθενός το επιτρέπουν, ασφαλώς. Είναι μια ευκαιρία να διατυπώσουμε τις παρατηρήσεις μας και τις αναμνήσεις μας, νωπές ακόμη, εν θερμώ, αλλά και για τον οργανωτή, να σημειώσει στο μπλοκάκι του διάφορες λεπτομέρειες που, ίσως, λίγο αργότερα να ξεχαστούν. Είναι και μια καλή ευκαιρία να υπολογιστεί προσεκτικά το συνολικό κόστος της αποστολής (βενζίνες, εισιτήρια, τρόφιμα, διόδια, λοιπά κοινά έξοδα) και να μοιραστεί ισόποσα στους συντελεστές. Αν, μάλιστα, υπάρχει η δυνατότητα, καλό θα είναι να εξοφλείται επί τόπου. Οι καλοί λογαριασμοί, λένε...

Επίσημα, η αποστολή ολοκληρώνεται όταν ο οργανωτής της αποστολής επιστρέψει τα υλικά στο εφορείο ΜΑΖΙ με την αναφορά της αποστολής. Αυτό είναι δεν πάντοτε υποχρεωτικό αλλά εξαιρετικά σημαντικό. Ίσως το σημαντικότερο όλων. Η αναφορά πρέπει να συμπεριλαμβάνει τα: **πότε, που, ποιού, πώς, τι και γιατί.** Όσο περιεκτικότερη, τόσο μεγαλύτερη βοήθεια θα παρέχετε σε εκείνους που θα επισκεφτούν το ίδιο σπήλαιο μετά από σας. Καλό θα ήταν να είναι γραμμένη σε υπολογιστή αλλά και τα χειρόγραφα (καθαρά όμως) γίνονται δεκτά.

Δεν είμαστε μονόχνοτοι και εσωστρεφείς. Είμαστε;

Ο οργανωτής κυρίως, αλλά και τα μέλη μιας αποστολής είναι οι πρεσβευτές του ΣΠ.ΕΛ.Ε.Ο σ' όποια γωνιά της Ελλάδας ή του κόσμου κι αν βρεθούν. Μη διστάσετε να κάνετε γνωστή την παρουσία σας στους ανθρώπους που ζουν κοντά στην περιοχή του σπηλαίου που επισκέπτεστε. Γνωρίστε τους και φροντίστε να σας γνωρίσουν. Έχετε πάντοτε μαζί σας μπροσουρές του συλλόγου και αυτοκόλλητα. Μιλήστε για το τι κάνουμε και τι ανακαλύψατε. Αν μπορείτε, δείξτε τους φωτογραφίες και απομυθοποιήστε ιστορίες για δράκους και κρυμμένους θησαυρούς. Η οικειότητα με τους ντόπιους είναι πολιτισμός και μπορεί να οδηγήσει και σε νέες ανακαλύψεις.

Υπάρχει, επίσης, φόρμα καταγραφής νέου σπηλαίου που μπορείτε να προμηθευτείτε από τη γραμματεία ή την ιστοσελίδα μας. Συνημμένα μπορείτε να προσθέσετε τυχόν χαρτογράφηση ή όποιο άλλο στοιχείο έχετε στη διάθεσή σας. Στην αναφορά σας είναι επιθυμητό να προσθέσετε και μερικές φωτογραφίες που έχετε τραβήξει εσείς ή μέλη της ομάδας. Η αναφορά μπορεί επίσης, με τα συνημμένα της, να υποβληθεί ηλεκτρονικά στο e-mail του συλλόγου.

Αντί επιλόγου. Ποιός μπορεί να οργανώσει μία αποστολή; Δυνητικά ο καθένας σας. Χρειάζεται αυτή η ιδιαίτερη διάθεση να ξεσηκώσεις ανθρώπους που θα σε ακολουθήσουν. Ο καθένας μπορεί να έχει μια τέτοια παρόρμηση. Αυτό όμως που ουσιαστικά απαιτείται είναι επιμέλεια και σχολαστικότητα, (όσον αφορά τις γνωστές παραμέτρους), γαρνιρισμένη με μια έφεση στον αυτοσχεδιασμό, μιας και αυτό που κάνουμε, αυτό που μας αρέσει, είναι ένα ταξίδι σε άγνωστα περιβάλλοντα. Είναι εξερεύνηση.

ΑΡΧΕΙΟ ΣΠΕΛΕΟ

ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ